

Vedlegg 55-18a

Miljøpakken
v/Henning Lervåg
Sendt pr. epost

Trondheim 7.11.2018

Miljøvennlige kjøretøy, vurdering av fritaksordning.

Viser til samtale vedrørende møte i Miljøpakkens kontaktutvalg.

Nullutslippskjøretøy har i bompengeprojekt fritak for passeringavgift. Av vedlegg 1. fremgår utvikling av nullutslippskjøretøy i Miljøpakken. Som det fremgår av grafen er andelen 14% av lette kjøretøy ved utløpet av september 2018, og sterkt voksende. Til orientering er tilsvarende andel for E6 Trondheim Stjørdal på samme tidspunkt 17%. Andelen for Miljøpakken blir litt misvisende, fordi andre fritak gjelder foran fritak for nullutslippskjøretøy, og dermed skjuler noe av passeringene for disse.

Jfr Stortingsproposisjon Prop 87 S (2017-2018) / Innst 380 S (2017-2018) åpnes det for at det lokalt kan fastsettes en takst for nullutslippskjøretøy for alle bompengeanlegg. Vedtaket er kunngjort de regionale bompengeselskapene i vedlagte brev (Vedlegg 2.)

Taksten for nullutslippskjøretøy kan fastsettes til mellom 0% og 50% av ordinær takst. Det er ikke lagt noen føringer for hvilken takst som fastsettes. Status for innføring innkreving av avgift fra nullutslippskjøretøy (fra ABCNyheter.no):

Bompengendringer

Dette er storbyenes planer for elbiltakster i bomringen:

- **Stavanger:** Rogaland fylkeskommune har vedtatt at de ønsker halv pris i alle bomstasjoner. Stavanger har foreløpig ikke fattet vedtak.
- **Bergen:** Innfører bompenger for elbiler når passeringandelen er over 20 prosent. Høsten 2017 lå denne andelen på [rundt 14 prosent](#). Når dette skjer må elbiler betale 10 kroner utenfor rushtiden og 20 kroner i rushtiden.
- **Kristiansand:** Vest-Agder fylkeskommune har foreslått fortsatt gratis bompasering for elbiler, men mener det bør gjøres en ny vurdering når andelen elbilen er 15 prosent av den totale bilparken.
- **Oslo:** Bompenger for elbil fra mars 2019. Taksten blir fem kroner per passering utenom rushtid og ti kroner i rush, i praksis 30 kroner til sammen hver dag, økende til 45 kroner i 2020 og 71 kroner i 2025.
- **Tromsø:** Det er bestemt at elbil ikke skal kjøre gratis, men noe beløp er ikke vedtatt. Det innfører bompenger i 2020 eller 2021. Takst for konvensjonelle biler blir 10 kroner utenom rushtidene og 30 kroner i rushtidene.

Kilder: NAF, Fædrelandsvennen, Norsk elbilforening

For øvrig er saken til behandling i flere kommuner og fylkeskommuner der det er bompengeprojekt.

Prosesen for takstomlegging er skissert som følger:

1. Det fattes lokalpolitiske vedtak om betaling (må være enighet mellom kommuner og fylkeskommunen som er involvert i prosjektet)
2. VD/SVV fatter takstvedtak som følges opp med kunngjøring på vanlig måte
3. Justering av takster som følge av økte inntekter, vurderes i den løpende oppfølgingen av prosjektene.

Vegamot finansierer veiprosjekt gjennom låneopptak garantert av fylkeskommunen. Styret i Vegamot har over tid overvåket utviklingen av fritakspasseringer, som igjen medfører inntektsbortfall. I og med at kjøreadfærd for nullutslippskjøretøy avviker fra betalende passeringer er det vanskelig å anslå presist hva det reelle inntektsbortfallet er. Imidlertid er eksempelvis E6 Trondheim Stjørdal under press på innkrevningstid. Ved ytterligere vekst i fritakspasseringer kan inntektsbortfallet medføre at prosjektet må søke om forlenget innkrevningstid eller forhøyde takster for å holde seg innenfor innkrevningstiden.

Innkrevning av bompenger oppleves av brukerne som ett system. Selv om det ikke er lagt opp til en felles nasjonal omlegging i forbindelse med denne endringen i takstretningslinjene, er det hensiktsmessig at det gjennomføres en felles regional endring. Da er det viktig at Miljøpakken vedtar innføring av avgift for miljøkjøretøy tidlig, under forutsetning av at lokalpolitisk vedtak fattes også for strekningsvise prosjekt i regionen. Dersom Miljøpakken opprettholder fritak for nullutslippskjøretøy kan det være krevende å få gjennomført lokalpolitiske vedtak for å innføre takster på strekningsvise prosjekt.

Når Miljøpakken har vurdert hvorvidt de ønsker å innføre innkrevning av bompenger, vil Vegamots styre behandle saken for oversendelse til Statens Vegvesen for videre anbefaling til lokalpolitisk behandling for alle de regionale prosjekt.

Vennlig hilsen
Vegamot AS

Marius Maske
adm. dir
(sign)

Vedlegg: Brev fra Statens Vegvesen
Utvikling nullutslippskjøretøy Miljøpakken